اسکو؛ شهر خلاق فرهنگ و هنر در چاپ کلاقه‌ای

دیروز رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی اسکو به سرپرستی خبرگزاری ایسنا در آذربایجان‌شرقی خبر داده که در آیین معرفی شهرهای خلاق فرهنگ و هنر با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، شهرستان اسکو در حوزه چاپ (چاپ کلاقه‌ای) جزو شهرستان‌های خلاق فرهنگ و هنر کشور معرفی شده است. محمدعلی قلی‌زاده با اعلام این خبر افزود: شبکه شهرهای خلاق فرهنگ و هنر، عنوان طرحی برای شناسایی ظرفیت‌های فرهنگی و هنری در شهرها و مناطق جغرافیایی ایران است که با حضور وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی، شهرهای خلاق فرهنگ و هنر به‌صورت ویدئو کنفرانس معرفی شدند. اسکو که با سه طرح در بخش‌های چاپ کلاقه‌ای، موسیقی و هنرهای تجسمی شرکت کرده بود، در مرحله نخست داوری تنها در حوزه موضوعی چاپ در جمع ۶۰ شهر برگزیده شد. گواهی‌نامه ثبت اسکو به‌عنوان شهر ملی چاپ کلاقه‌ای دی ماه سال گذشته توسط وزیر محترم میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری به استاندار آذربایجان شرقی اهدا شده بود.

درباره یک آیین سنتی زیبا در خوزستان به‌مناسبت ولادت امام حسن مجتبی(ع)

گرگیعان؛ آیینی از دل تاریخ

زینب مرزوقی

جام جم خوزستان

یک ساعتی که از افطار شب پانزدهم ماه رمضان بگذرد، صدای شور و خنده بچه‌های کوچک در کوچه و خیابان‌ها می‌پیچید. پسر بچه‌ها دشداشه و دختر بچه‌ها، پیراهن‌های چین‌دار به تن دارند و در دست‌هایشان کیسه‌های پارچه‌ای دوخته شده است. گروه‌گروه به سمت خانه‌ها می‌روند، در می‌زنند و تکرار می‌کنند: ماجینه یا ماجینه؛ حل الکیس و انطینا (آمدیم آمدیم، کیسه را باز کن و به ما عیدی بده). شیرینی و هدیه‌شان را که بگیرند به سمت خانه بعدی می‌روند و همین کار را تکرار می‌کنند. این جشنی است که مردم عرب کشورمان در شب پانزدهم ماه رمضان و میلاد امام حسن مجتبی(ع) برگزار می‌کنند. آنچه که بزرگ‌ترها و سالمندان خوزستانی از رسم قُرقیعان یا همان گرگیعان روایت می‌کنند این است که در زمان میلاد امام حسن مجتبی(ع)، کودکان و مردم مدینه برای گرفتن هدیه و مژدگانی به مناسبت تولد اولین نوه پیامبر به سمت خانه ایشان و خانه امام علی(ع) رفته‌اند و کلمه قره‌العین یعنی نور چشم را تکرار کرده‌اند. گفته می‌شود این شادی مردم مدینه، هر ساله تکرار و به یک آیین بین مردم عرب چندین کشور تبدیل شد. به مرور کلمه قره‌العین به قرقیعان و در عربی محلی به گرگیعان تبدیل می‌شود.

این آیین سنتی میان عرب‌های خوزستان، هرمزگان، کیش، بوشهر و کویت، عراق، بحرین، امارات و شرق عربستان برگزار می‌شود.

دور ایران

عکس: مونا سیافی

جشنی با محوریت کودکان

قاسم آل‌کثیر این آیین را در سال ۱۳۹۵ به نام مردم عرب کشور به ثبت ملی رسانده است. او می‌گوید: جشن گرگیعان یکی از آیین‌های معنوی بخش جنوبی کشورمان است. آل‌کثیر عنوان می‌کند: در برخی مناطق مانند شهرستان شادگان و جزیره کیش در سال دو بار جشن گرگیعان برگزار می‌شود؛ یک‌بار در نیمه ماه شعبان به‌مناسبت میلاد امام زمان(عج) و بار دیگر در نیمه ماه رمضان به‌مناسبت میلاد امام حسن مجتبی(ع) برگزار می‌شود. او می‌افزاید: گرگیعان از معدود جشن‌هایی است که محوریت اجرای آن با کودکان است و به‌عنوان یک جشن کودکانه برگزار می‌شود.

آل‌کثیر با بیان این‌که روایت سالمندان و قدیمی‌ترها از گرگیعان بسیار است. اکثر ما شنیده‌ایم که در خوزستان تمام کودکان منتظر نیمه ماه رمضان بودند و از روز قبل کیسه‌هایشان را آماده می‌کردند تا در شب پانزدهم ماه رمضان، پس از شنیده شدن صدای اذان در کوچه‌ها و خیابان‌ها بروند. آل‌کثیر می‌افزاید: کودکان با عبارت‌هایی که در این آیین مرسوم است، از صاحب خانه طلب شیرینی می‌کنند و صاحب خانه نیز با شیرینی به استقبال کودکان می‌رود. بچه‌ها نیز در مقابل دریافت هدیه با عبارت‌های آهنگین یا شعر برای صاحب خانه آرزوی سلامتی و دعای خیر می‌کنند.

گرگیعان مجازی برگزار می‌شود

این فعال فرهنگی درباره تجربه اجرای گرگیعان در زمان شیوع کرونا در کلانشهر اهواز عنوان می‌کند: در این دو سالی که کرونا در سطح جهان شیوع پیدا کرده است، مراسم را به صورت مجازی اجرا کردیم و این فرصتی بود برای کشاندن گرگیعان به خانه‌های مردم و نه اجرای فستیوالی این آیین سنتی؛ چرا که اجرای فستیوالی یک میراث سنتی، شیوه صحیحی نیست و باید در محله‌ها باشد اما کرونا به ما کمک کرد تا بتوانیم این آیین را به خانه‌ها بازگردانیم. آل‌کثیر تصریح می‌کند که ضمن رعایت پروتکل‌های بهداشتی و در خانه ماندن، طبق فراخوانی که به مردم خوزستان داده می‌شود؛ جشن گرگیعان را در خانه برگزار کرده و با ارسال فیلم و عکس‌های مبتکرانه در این جشن مجازی شرکت کنند.

او می‌گوید: گرگیعان و گرگیعان ا... یخلی الرضعان (گرگیعان و گرگیعان، خدا فرزندان شیرخوارتان را نگه دارد) ماجینه یا ماجینه حل الکیس و انطینه (آمدیم آمدیم، کیسه را بازکن و شیرینی بده) عبارت‌هایی است که کودکان پشت در خانه‌ها سنگ‌زنان و با صدای بلند می‌خوانند تا صاحبخانه متوجه حضورشان شود و به آنها شیرینی هدیه بدهد.

عدم حمایت میراث از اجرای جشن گرگیعان

آل‌کثیر درباره جریان ثبت ملی این آیین می‌افزاید: اداره میراث فرهنگی صاحب میراث فرهنگی و تاریخی مردم است و بیشتر از هر نهاد یا فرد دیگری باید شناخت و اشراف داشته باشد. اما سال اولی که برای ثبت این آیین اقدام کردم، متوجه شدم که میراث فرهنگی استان هیچ شناختی نسبت به آیین گرگیعان و هیچ مستنداتی از این آیین ندارد. وقتی با این واقعیت روبه‌رو شدم، بنده مجبور شدم به‌جای میراث فرهنگی، تحقیقات تاریخی درباره این آیین را انجام دهم و تمام مستندات موجود را جمع‌آوری کنم.

او ادامه می‌دهد: پس از سه سال تلاش و توجیه میراث فرهنگی که این آیین، آیینی محلی و معنوی مردم است و بعد از آن‌که این آیین را به مسؤولان میراث فرهنگی استان شناساندم، توانستم با کمک این ارگان این آیین را به نام تمام مردم عرب کشور به ثبت ملی برسانم.

آل‌کثیر می‌گوید: داستان همکاری میراث به‌خوبی تمام نمی‌شود و پس از ثبت ملی گرگیعان، میراث فرهنگی گرگیعان در اجرا و ترویج این آیین هیچ حمایتی نکرد. او عنوان می‌کند: گرگیعان جشنی کودکانه است و از طریق محور قرار گرفتن کودکان در جشن میلاد امام حسن(ع)، ارادت و حب اهل بیت(ع) نیز ترویج و آموزش داده می‌شود چرا که در ذهن کودک سرور و شادی به‌وجود آمده از میلاد امام حک خواهد شد.

شرکت دانش‌بنیان «مشاوران توسعه آینده» برای حفظ تجارب و دانش سازمان‌ها سامانه جامع مؤثری را در اختیار حدود ۲۰۰ سازمان مختلف قرار داده است

راهکار دانش‌بنیان مدیریت دانش سازمان‌ها

ندا اظهری

نشان ایرانی ۲

معمولا اطلاعات و تجربه‌ها در سازمان‌ها با پایان دوران همکاری پرسنل از بین می‌رود و نمی‌توان روی این راهکارهای قدیمی برای رفع مسائل تکیه کرد. اما پیاده‌سازی یک سیستم جامع که بتواند درس آموخته‌های افراد و تیم‌های کاری را در خود ثبت کند، از جمله کارهایی است که شرکت «مشاوران توسعه آینده» در کشورمان پایه‌گذاری کرده است. این شرکت با قابلیت‌هایی که دارد به سازمان‌ها در پیاده‌سازی راه‌حل‌های مدیریت دانش کمک می‌کند. تولد شرکت دانش‌بنیان «مشاوران توسعه آینده» همزمان با نیازی اتفاق افتاد که در سازمان‌های ایرانی تحت عنوان «مدیریت دانش» احساس می‌شد. این سازمان‌ها در اوایل دهه ۸۰ برای اولین بار احساس کردند که سازمان در بحث تکرار خطاها، عدم وجود حافظه سازمانی و از دست رفتن خبرگان، بدون ثبت درس آموخته‌های آنها با مشکلاتی مواجه است.

در آن زمان، مدیریت دانش صرفا یک موضوع علمی در سطح دانشگاه‌های کشور بود و راه‌حل متناسبی برای آن به سازمان‌ها به صورت اجرایی پیشنهاد نمی‌شد.

نوید نظافتی که در حال حاضر بنیانگذار و عضو هیأت‌مدیره شرکت «مشاوران توسعه آینده» است، پیش از راه‌اندازی شرکت، دانشجوی دکتری مهندسی صنایع دانشگاه صنعتی امیرکبیر بود و به صورت اجرایی و مشاوره‌ای با شرکت‌های صنعتی هم همکاری می‌کرد. او در فعالیت‌هایش پی برد که باید یک فرآیند اجرایی و راه‌حلی عملی در زمینه مدیریت دانش به سازمان‌های ایرانی پیشنهاد دهد. به‌گفته نظافتی، در آن زمان، مدیریت دانش در نیمه اول دهه ۸۰ صرفا به صورت کارهای علمی در سطوح اولیه و کارهای پایان‌نامه‌ای شکل می‌گرفت و هیچ راه‌حلی برای سازمان‌ها موجود نبود. سازمان‌ها تصور می‌کردند مدیریت دانش فقط به کار دانشگاه‌ها می‌آید، در صورتی که مدیریت دانش مبحثی جدی برای سازمان‌های پیشروی دنیاست که حافظه سازمانی خود را ایجاد کنند. نظافتی به همراه دوستانش در دانشگاه امیرکبیر با بحث‌ها و تبادل نظرهایی که شکل گرفت، تصمیم گرفتند شرکتی را در همین رابطه در سال ۸۳ تأسیس کنند که در ابتدا تنها سرمایه‌ای فکری در اختیار داشت. در همان ابتدا طراحی مفهومی یک نرم‌افزار را با ایده‌هایی که داشتند در زمینه مدیریت دانش انجام دادند که برای اولین بار در ایران و در نوع خود، اولین بار در جهان بود.

نظافتی که در حال حاضر عضو هیأت علمی دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه شهید بهشتی است به جام جم می‌گوید: «توانستیم نخستین نرم‌افزار نسخه ایرانی مدیریت دانش را تحت عنوان mtashare توسعه دهیم که به پایه شکل‌گیری کسب‌وکار شرکت مشاوران توسعه آینده تبدیل شد. پس از آن، راه‌حل‌هایی را برای فرهنگ سازمانی مدیریت دانش، ساختار مدیریت دانش و ایجاد حافظه سازمانی ارائه کردیم که در حال حاضر، تعداد راه‌حل‌هایی که به سازمان‌های ایرانی ارائه داده‌ایم به حدود ۳۰ راه‌حل می‌رسد. هم اکنون نیز تیمی متشکل از ۳۰ دانش‌آموخته برتر دانشگاه‌ها در مشاوران با مدیریت مهندس امیر خسروانی از دانش‌آموختگان قدیمی دانشگاه پلی‌تکنیک به توسعه این راه‌حل‌ها می‌پردازند.»

سازمان‌ها و کاربری مدیریت دانش در آنها

سازمان‌هایی که در ۱۰ حوزه اصلی کسب‌وکاری کشور قرار می‌گیرند شامل نفت و گاز، صنایع معدنی، فناوری اطلاعات، بانکداری، بهداشت و درمان، دانشگاهی و پژوهشی و غیره، همگی با این مسأله روبرو هستند که در سازمان‌ها، راه‌حل‌ها و پیشنهادهای زیادی از سوی پرسنل ارائه می‌شود اما این راه‌حل‌ها و تجربه‌ها تنها در ذهن پرسنل باقی می‌ماند و با جابه‌جایی افراد به دلایل مختلف، عملا نمی‌توانند این گنجینه‌های دانش را جبران کنند و نتیجه این می‌شود که سازمان‌های ما دچار بی‌حافظگی دانشی و فراموشی سازمانی هستند و رشد پلکانی برای آنها اتفاق نمی‌افتد. مدیریت دانش با ایجاد چرخه‌ای از خلق، کسب، تبادل و به‌کارگیری دانش این سرمایه بی‌بدیل را در سازمان‌ها بیش از پیش اثربخش و بهره‌ور می‌کند؛ حال چه در صنایع تولیدی، چه پروژه‌محور و چه در صنایع خدماتی یا کسب‌وکارها باشند. در ۱۵ سالی که از عمر این شرکت دانش‌بنیان و فعالیت آن در شرکت‌های ایرانی می‌گذرد، مشاوران توانسته در تمامی این ۱۰ رشته کسب‌وکار کشور نتایج بسیار خوبی از بازگشت سرمایه ناشی از پیاده‌سازی مدیریت دانش را به دست آورد. در این میان برخی از سازمان‌ها بیشتر تمرکز خود را روی مستندسازی تجربه خبرگان و ثبت آنها به صورت چاپ کتابچه‌های دانشی یا فایل‌های چند رسانه‌ای دانشی گذاشته‌اند و برخی نیز بیشتر به دنبال ایجاد زیرساخت‌های نرم‌افزاری مدیریت دانش و شبکه‌های دانشی در سازمان‌ها بوده‌اند. بعضی هم به دنبال ایجاد شبکه‌های دانشی بین زیرمجموعه‌های هلدینگ‌های خود بوده‌اند و برخی دیگر هم با استفاده از راه‌حل‌های مدیریت دانش، افق‌های پیشرفت و توسعه کسب‌وکار را شناسایی و شکاف‌های دانشی را شناخته و به‌سمت دانش‌هایی حرکت کرده‌اند که بتوانند پایه توسعه حرفه‌ای آنها باشد. مجموعه این اتفاقات باعث شده که در حال حاضر نزدیک ۲۰۰ سازمان ایرانی نمونه‌های موفقی در زمینه پیاده‌سازی مدیریت دانش را در خود ایجاد کنند و نتایج خوبی را به مجامع ملی و بین‌المللی ارائه دهند. مشاوران توسعه آینده در دوران کرونا در سال ۱۳۹۹ که سازمان‌ها بیش از گذشته به فکر ارتباط دانشی پرسنل خود در زمان دورکاری بوده‌اند، شاهد افزایش حدود ۲۵۰ درصدی در فروش محصولات دانش‌بنیان خود بوده است.

ایجاد حافظه سازمانی بازیابی گنجینه‌ای رهاشده

از مزایای به‌کارگیری راه‌حل‌های مدیریت دانش می‌توان به ایجاد انجمن‌های خبرگی در سازمان‌ها، مستندسازی تجارب خبرگان، تحلیل شکاف دانشی، تدوین استراتژی‌های مدیریت دانش و غیره اشاره کرد که همگی در این راستا حرکت می‌کنند که ما سازمان‌ها را صرفا به عنوان مجموعه‌ای از سرمایه‌های فیزیکی نبینیم، بلکه درس‌آموخته‌ها و تجربه‌های فردی و سازمانی درون سازمان‌ها را یکی از مهم‌ترین سرمایه‌ها در نظر گرفته و برای آن برنامه‌ای داشته باشیم که به راحتی از دست نرود و پایه رقابتی با رقبا باشد. به گفته نظافتی، نرم‌افزار مدیریت دانش فقط ۳۰ درصد از فعالیت‌ها و خدمات حوزه مدیریت دانش را تشکیل می‌دهد. بسیاری از فعالیت‌ها و خدمات باید در سازمان‌ها انجام شود تا فرهنگ ارائه دانش و استفاده دوباره از دانش در این شرکت‌ها به‌وجود بیاید. براساس برنامه اصلاح نظام اداری، تمام سازمان‌های ایرانی که با دولت در ارتباط هستند، مکلف به پیاده‌سازی فرآیند مدیریت دانش هستند. حافظه دانشی سازمان‌ها گنجینه‌ای است که اگر شناسایی و بازیابی شود زمینه ساز ورود ما به عصری نوین خواهد شد. سازمان‌های متقاضی برای استفاده از خدمات می‌توانند از طریق ایمیل با این شرکت ارتباط برقرار کرده و نیاز خود را مطرح کنند تا با آنها تماس گرفته شود. طبیعتا هزینه استفاده از نرم‌افزار و استفاده از خدمات مدیریت دانش کاملا به نوع سازمان‌ها بستگی دارد.

سامانه مدیریت دانش و قابلیت‌های آن

در سامانه مدیریت دانش، سازمان یک سیستم نرم‌افزاری تحت شبکه را در اختیار می‌گیرد که پرسنل مختلف می‌توانند در آن پروفایل‌های دانشی خود را تشکیل دهند. پرسنل می‌توانند در این پروفایل‌ها، مهارت‌ها و تخصص‌های خود را ارائه کرده و همکاران آنها می‌توانند براساس این حوزه‌های تخصصی با این افراد ارتباط بگیرند. همچنین، در این نرم‌افزار، افراد به هر درس آموخته یا بسته دانشی جدیدی که در فرآیندهای کاری خود می‌رسند، می‌توانند در آن سیستم به نام خود یا همکارانشان به عنوان دانش فردی یا گروهی ثبت کنند. درس آموخته آنها پس از ارزیابی در ساختار درخت دانشی سازمانی قرار می‌گیرد، به طوری که پرسنل سازمانی می‌توانند از تمام این درس آموخته‌ها با جستجوی ساده و پیشرفته استفاده کنند. در حقیقت، موتور کسب دانش در این سیستم‌ها کاملا فعال است و پس از جمع‌آوری این دانش در قالب مستندات، در موتور توزیع و انتشار دانش، با ایجاد یک شبکه اجتماعی سازمانی آنها را در اختیار افرادی قرار می‌دهد که نیاز به پاسخ به سؤالات یا دسترسی به درس آموخته‌های سازمانی داشته‌اند. علاوه براین، این نرم‌افزار، یک نقشه دانشی را ایجاد می‌کند که در هر حوزه تخصصی سازمان، بهترین خبرگان، درس آموخته‌ها و مستندات تنها با چند کلیک نمایش داده می‌شوند. این سیستم با ایجاد سیستم مدال‌دهی دانشی و نظام پاداش‌دهی اتوماتیک زمینه‌ساز اشتراک هر چه بیشتر دانش و تجارب سازمانی نیز هست.

راه‌های ارتباط با شرکت «مشاوران توسعه آینده»

mta.co.ir

info@mta.co.ir

mta-consulting-company

۴۴۹۷۴۵۳۱

۴۴۹۷۴۵۲۳

تهران، بزرگراه اشرفی اصفهانی، پایین‌تر از تقاطع بزرگراه حکیم، گلستان ۲۶، پلاک ۴، واحد ۵۰۲

برای ورود به سایت شرکت «مشاوران توسعه آینده» با دوربین گوشی خود این کیوآرکد را اسکن کنید